

HEMATOAMELE EXTRADURALE

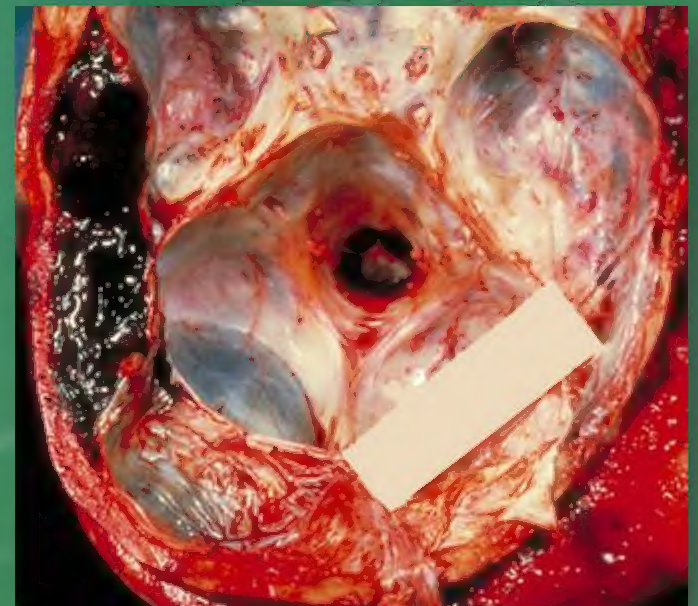
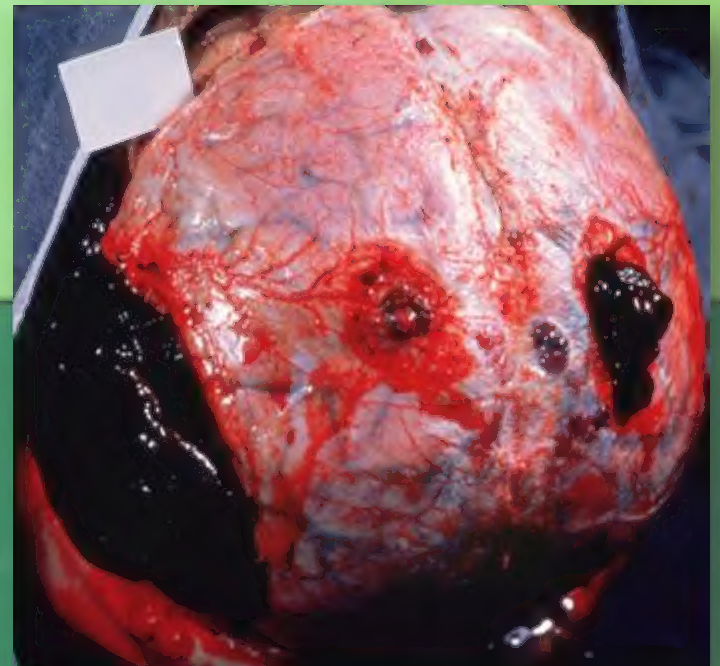
Curs rezidenti
Prof. Dr. Gorgan Radu Mircea
Februarie 2009

INCIDENTA

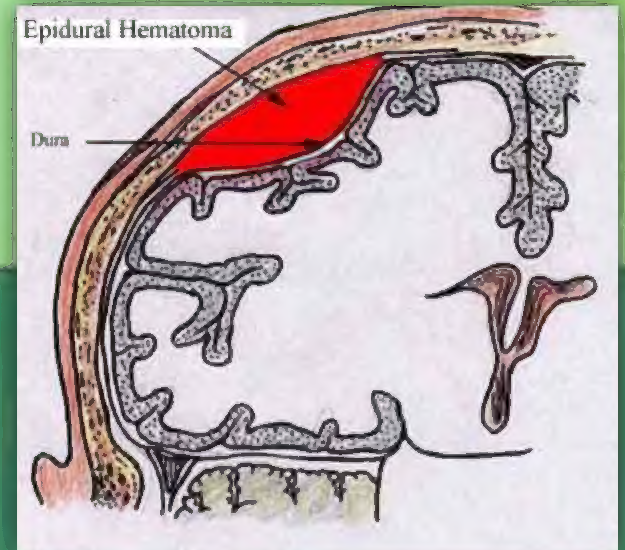
- 1% DIN TOTALUL PACIENTILOR INTERNATI PENTRU TRAUMATISM CRANIAN
- RAPORTUL BARBATI-FEMEII= 4:1
- FRECVENTA MAXIMA LA TINERI
- RAR INAINTE DE 2 ANI SI DUPA 60 DE ANI

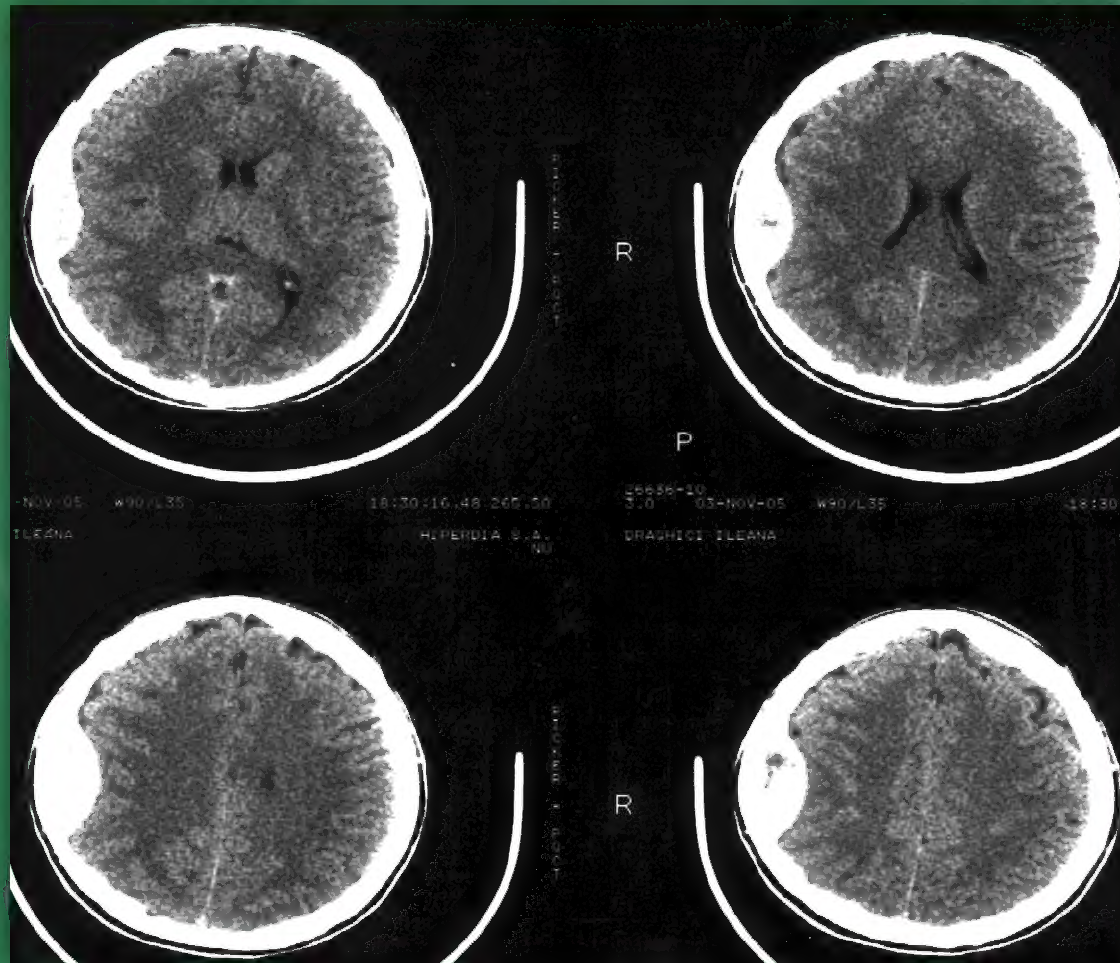

MECANISM

- DE REGULA EXISTA O **FRACTURA TEMPORO-PARIETALA** CARE RUPE **ART. MENINGEE MEDIE** IN SANTUL SAU DE PE FATA INTERNA A CRANIULUI, LA NIVELUL PTERIONULUI, CAUZAND O SANGERARE ARTERIALA CARE DISECA DURA DE PE TABLIA INTERNA
- SAU: **DISECARE TRAUMATICA A DUREI SI SANGERARE SECUNDARA ARTERIALA** IN SPATIUL CREAT

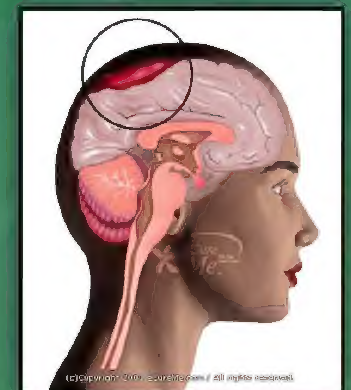
HEMATOM EXTRADURAL TP DREPT

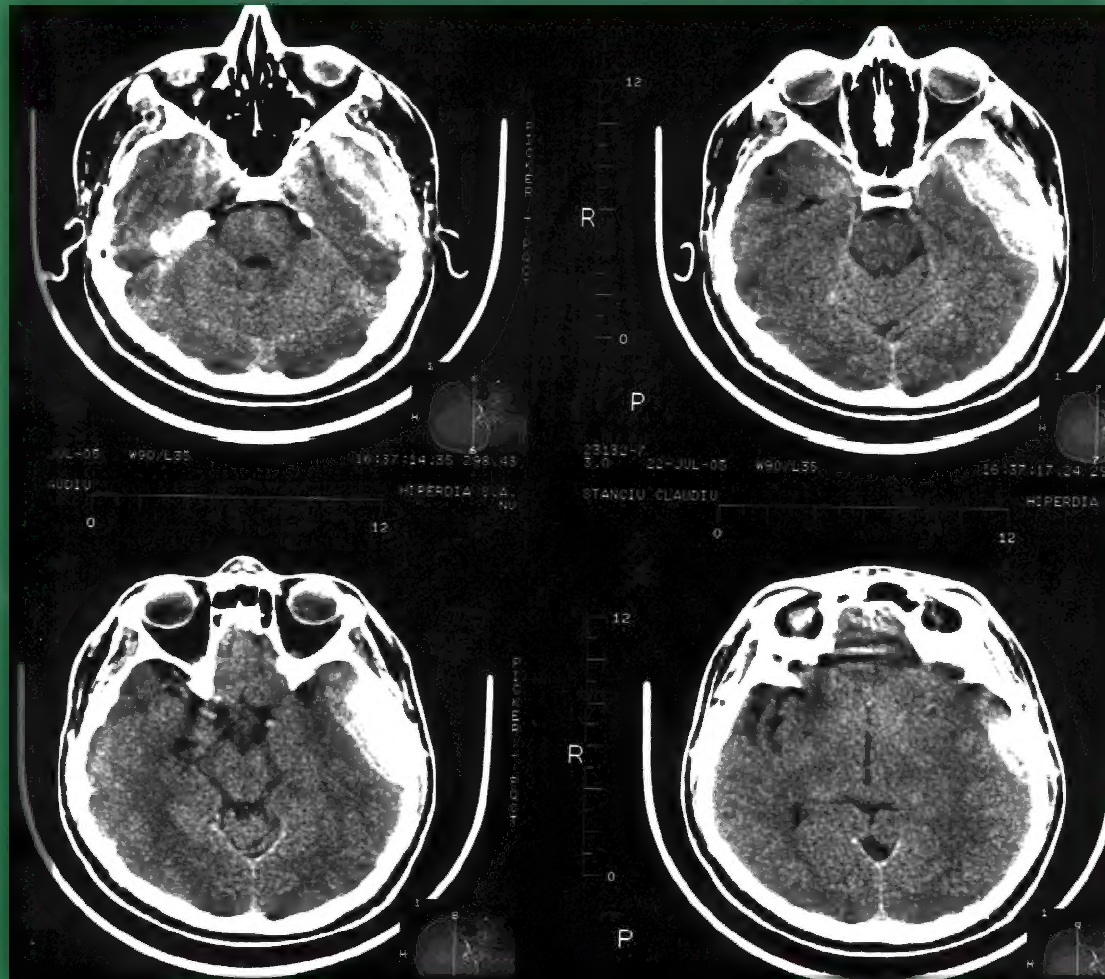
SURSA SANGERARII

- 85% **ART. MENINGEE MEDIE**
- RESTUL CAZURILOR SE DATOREAZA SANGERARILOR DIN **VENA MENINGEE MEDIE** SAU DIN **SINUSURILE VENOASE DURALE**
- **LOCALIZAREA** CEA MAI FRECVENTA ESTE LATERALA EMISFERICA (**TEMPORALA, PARIETALA**)
- 5-10% DIN HEMATOAME APAR **FRONTAL, OCCIPITAL SAU IN FOSA POSTERIOARA**

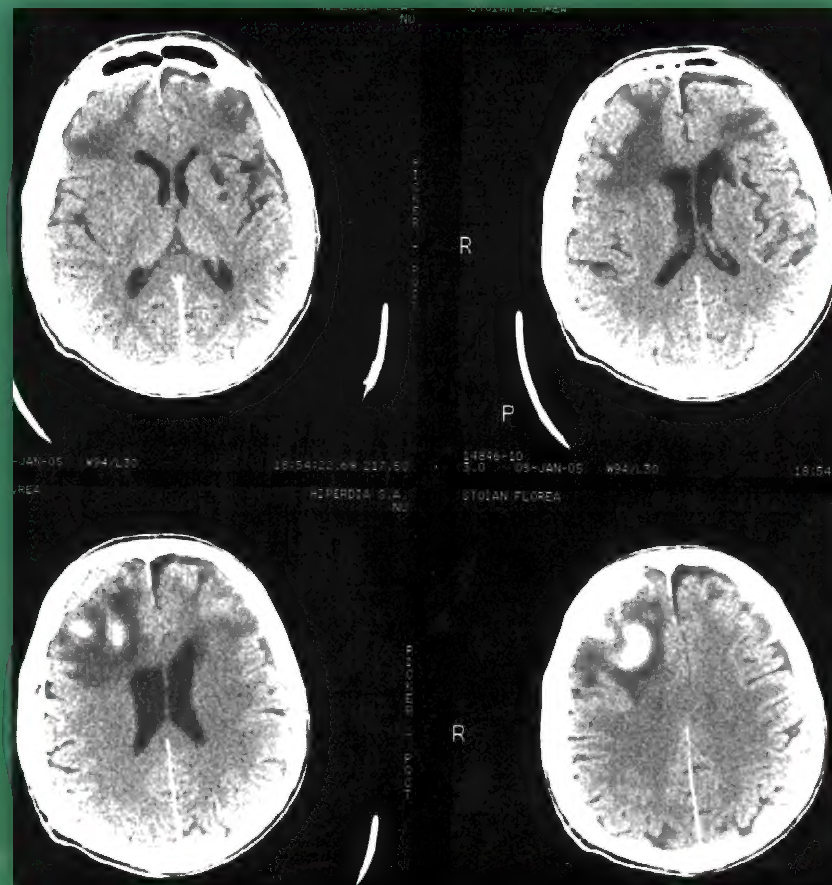
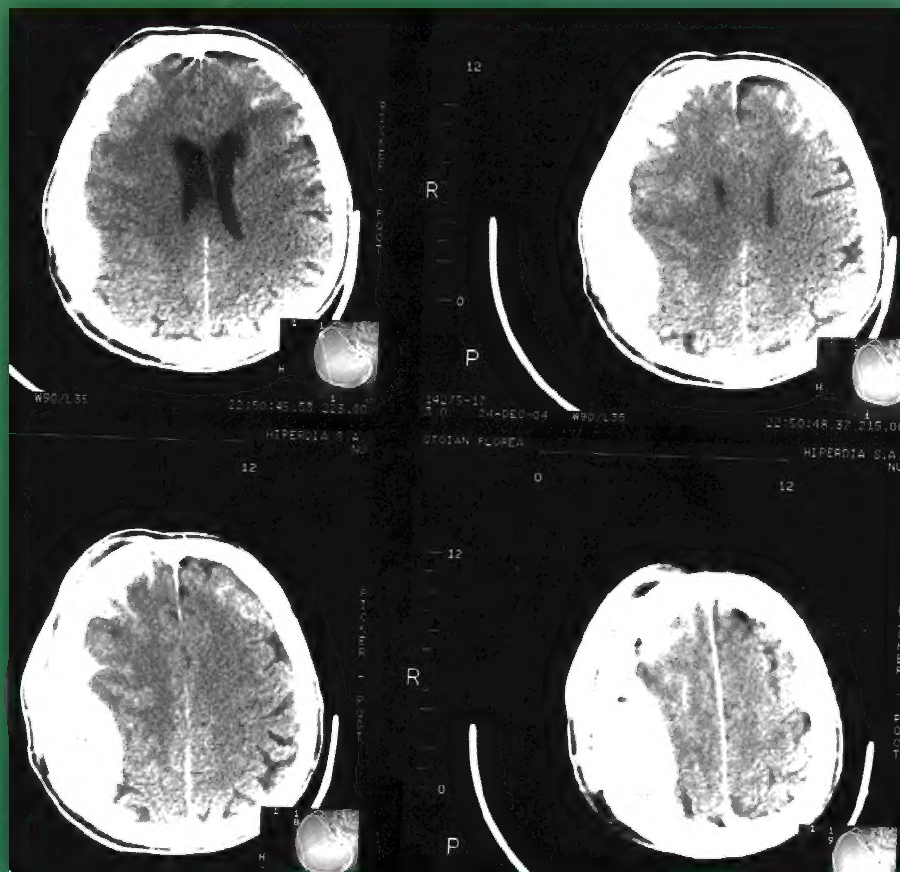

HEMATOM EXTRADURAL TEMPORO-BAZAL STANG

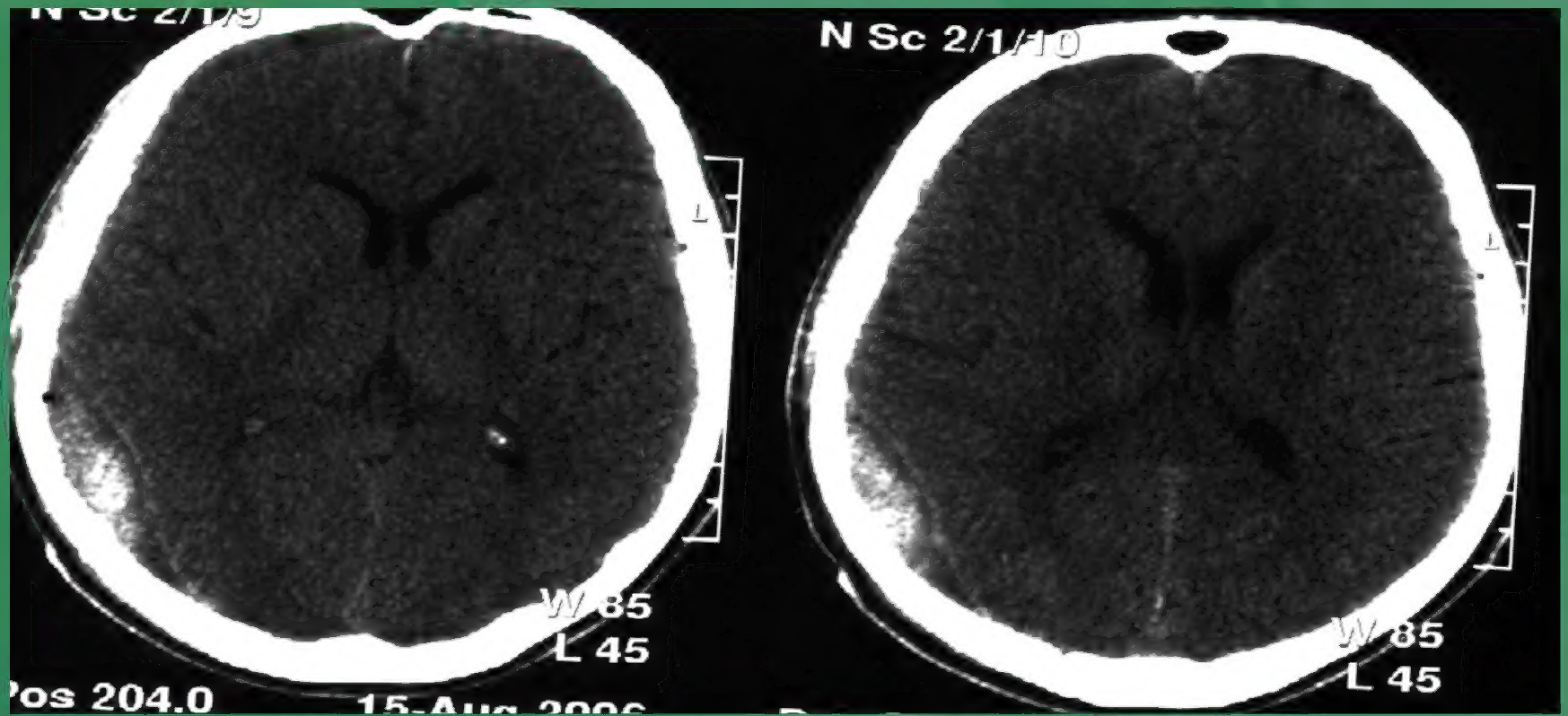

HED + CONTUZIE HEMORAGICA

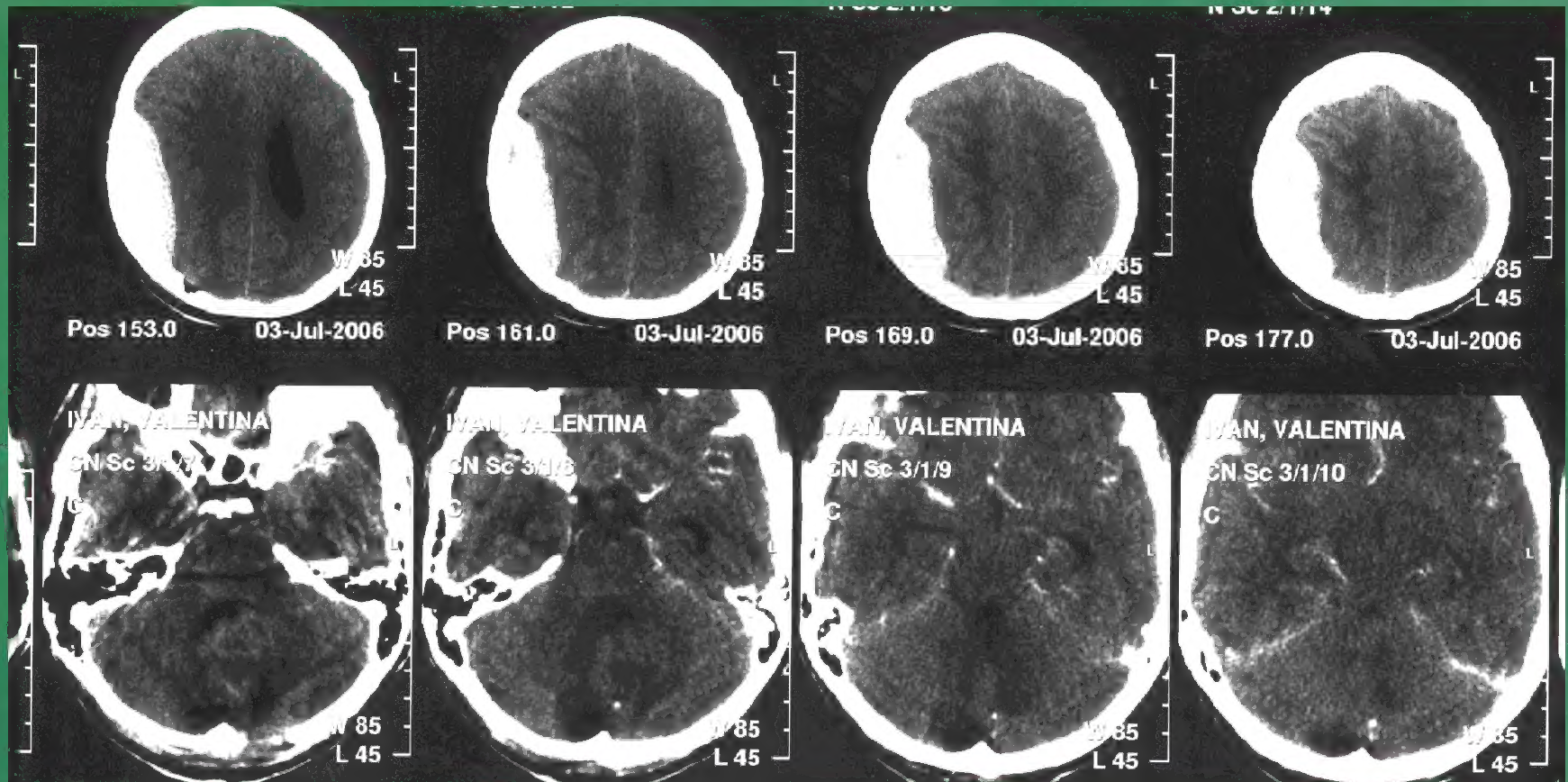

HED SUBACUT

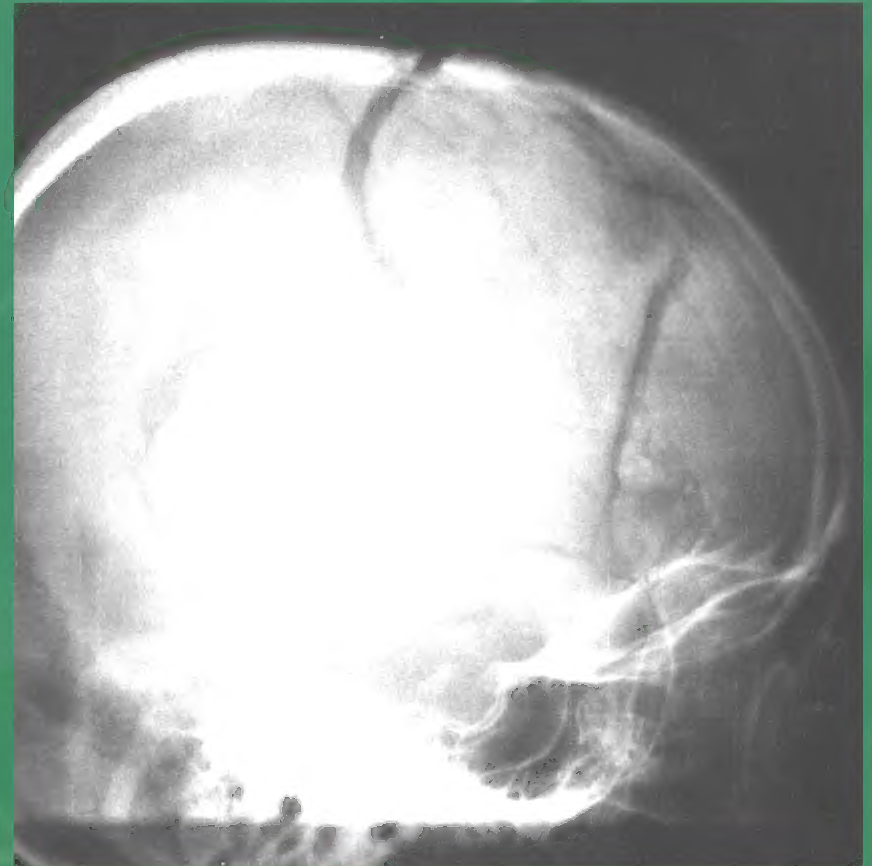
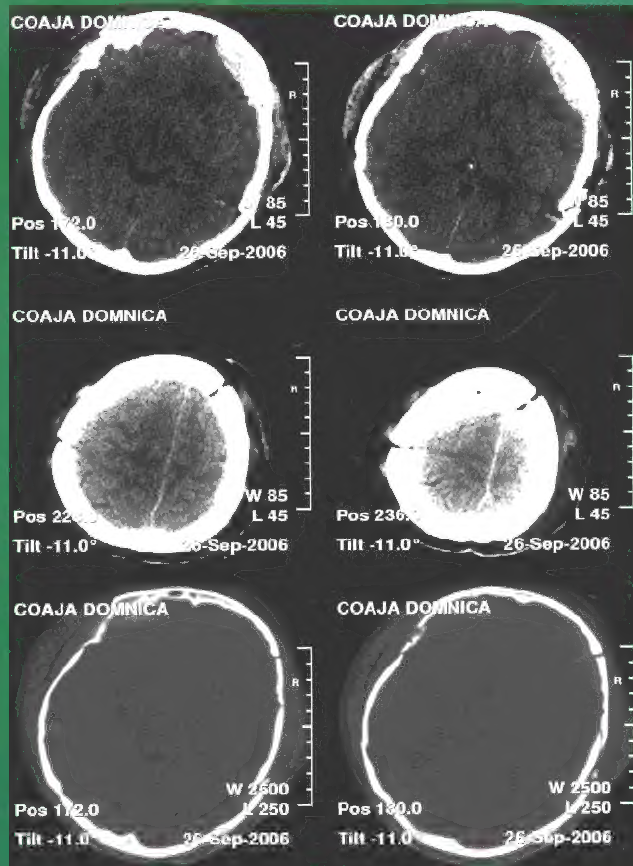

HED PRIN DECOLARE, DUPA TUMORA DE FOSA OPERATA

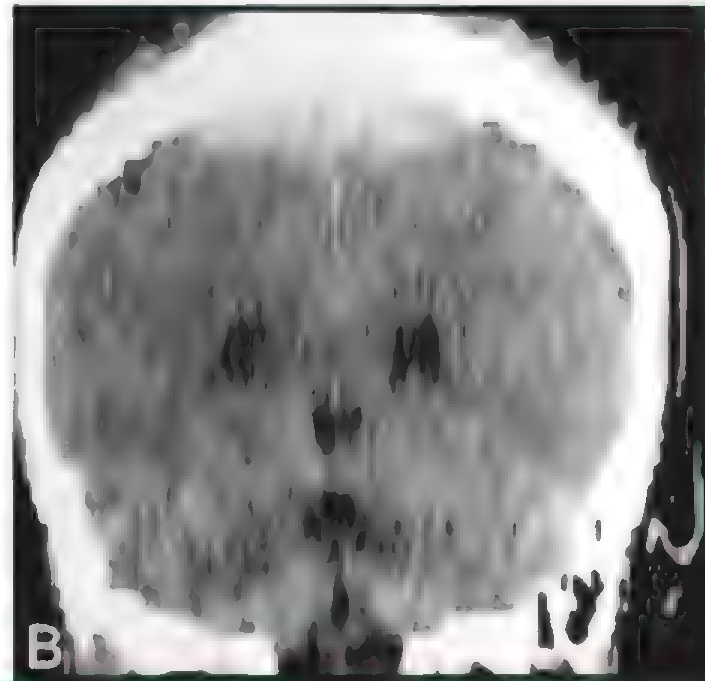
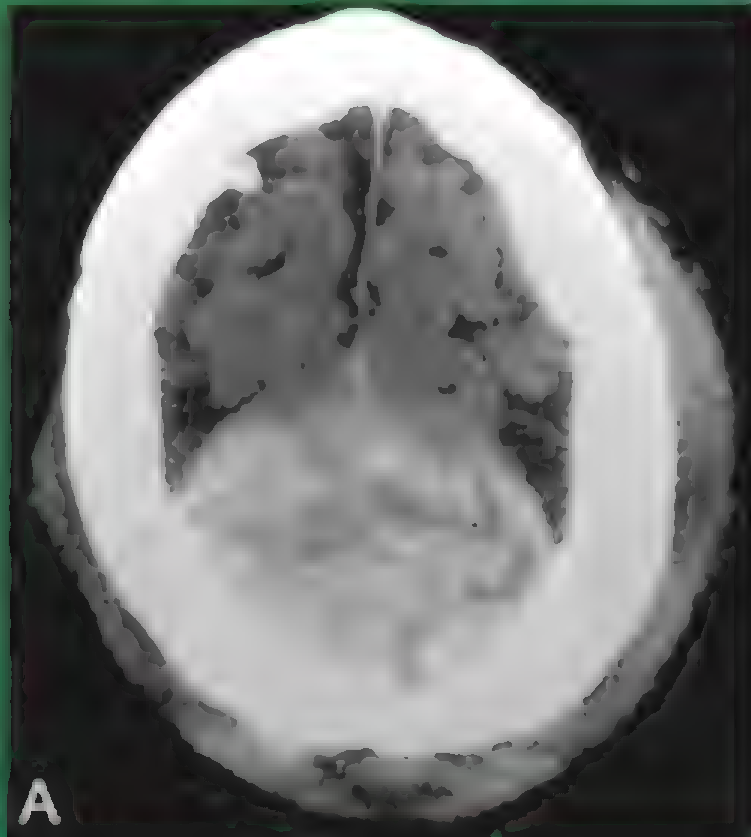

HED FRONTAL- MULTIPLE FRACTURI CRANIENE

HEMATOM EPIDURAL IN VERTEX

ZONELE DECOLABILE GERARD-MARCHAND

- *Au niveau des faces latérales du crâne, dans la région temporo-pariétale, la dure-mère est fortement décollable déterminant la zone décollable de Gérard Marchand*

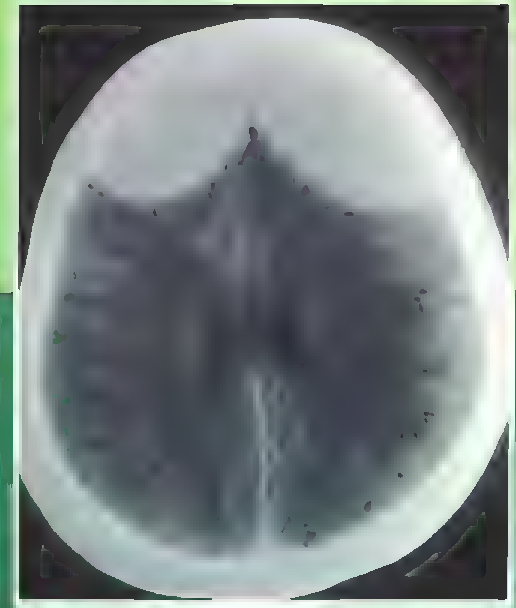
ASPECTUL CLINIC

• TREI FAZE:

- 1) **PIERDERE DE GINDISTINTA** POSTTRAUMATICA
IN 60% DIN CAZURI
- 2) **INTERVAL LUCID** DE ORE (SAU MINUTE IN
CAZUL LEZIUNILOR SUPRA-ACUTE)- PREZENT
LA 80% DIN CAZURI
- 3) **APARITIA SEMNELOR NEUROLOGICE:**
  - SOMNOLENTA
  - DEFICIT CONTROLATERAL
  - MIDRIAZA IPSILATERALA

ALTE SEMNE CLINICE

- ❖ VARSATURI
- ❖ CRIZE EPILEPTICE
- ❖ HIPERREFLEXIE
- ❖ BABINSKI POZITIV
- ❖ CREȘTEREA PRESIUNII INTRACRANIENE
- ❖ BRADICARDIE
- ❖ SCADERE RAPIDĂ A HEMATOCRITULUI CU 10% ÎN PRIMELE ORE DUPĂ ÎNTERNARE
- ❖ HEMIPAREZA IPSILATERALĂ PRIN COMPRESIA PEDUNCULULUI CONTRALATERAL-PRIN FENOMENUL KERNOHAN AL ÎNCIZURII TENTORIALE=SEMN FALS DE LOCALIZARE (ECHIVALENTUL RAPID AL SD. ECTORS DIN MENINGIOAMELE DE PICIOR F2)

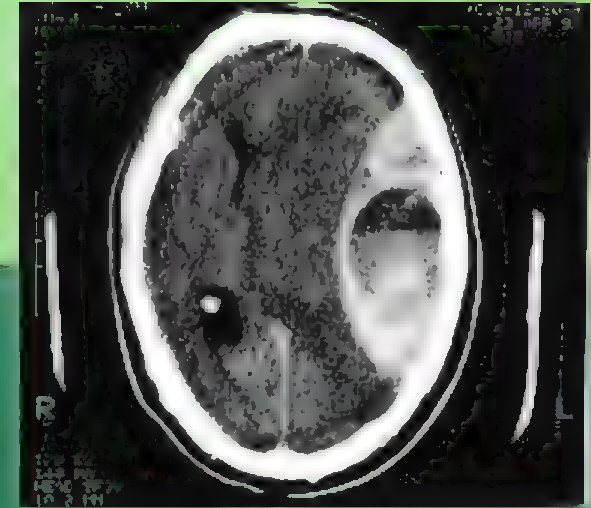

EVOLUTIE

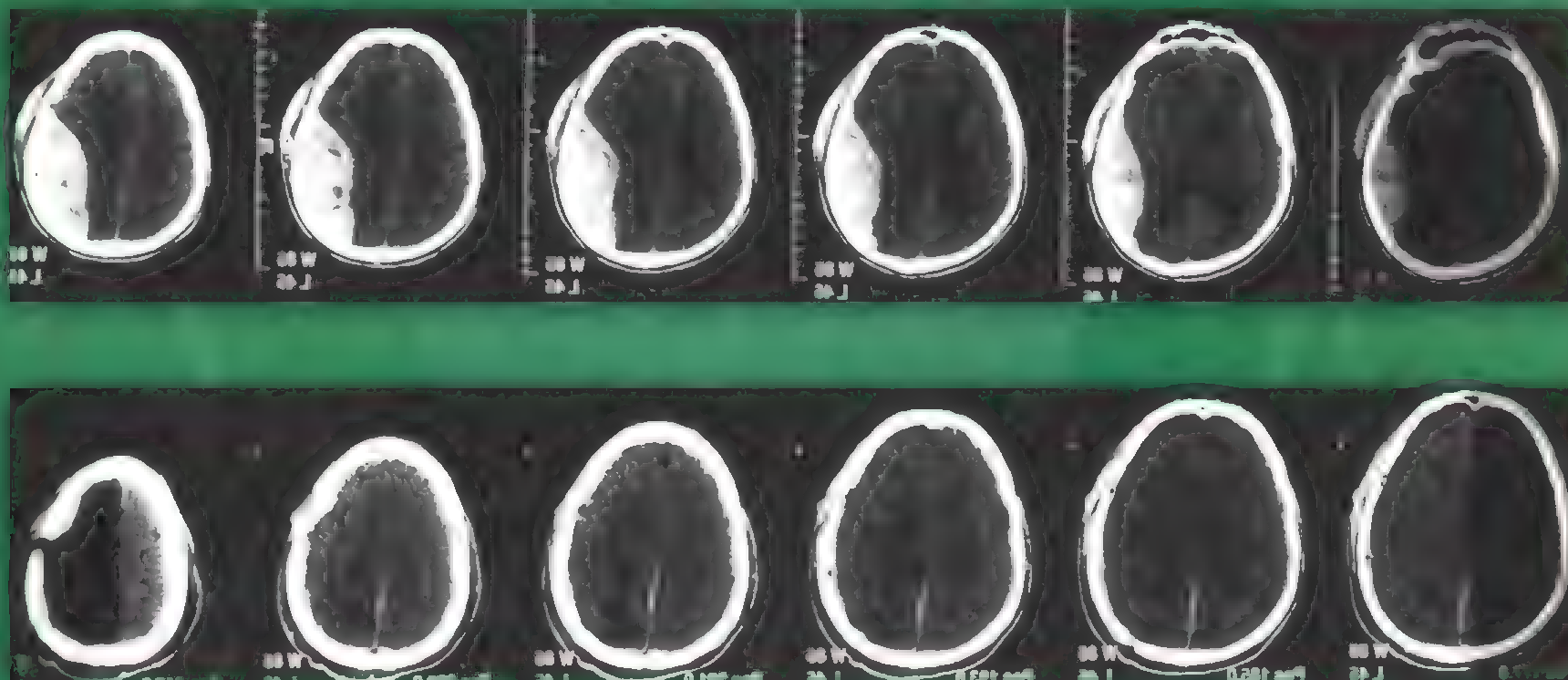
NETRATAT CONDUCE LA:

- RIGIDITATE DE DECEREBRARE
- HIPERTENSIUNE
- INSUFICIENTA RESPIRATORIE
- DECES

- DETERIORAREA SE PRODUC DE OBICEI IN DECURS DE CATEVA ORE
- DETERIORAREA IN INTERVALE MAI LUNGI ESTE ASOCIATA CU SANGERARILE VENOASE

HED GIGANT OPERAT LA APROXIMATIV 18 ORE DE LA TRAUMATISM- EVOLUTIA: ENCEFALOPATIE GRAVA POSTTRAUMATICA

DIAGNOSTIC DIFERENTIAL

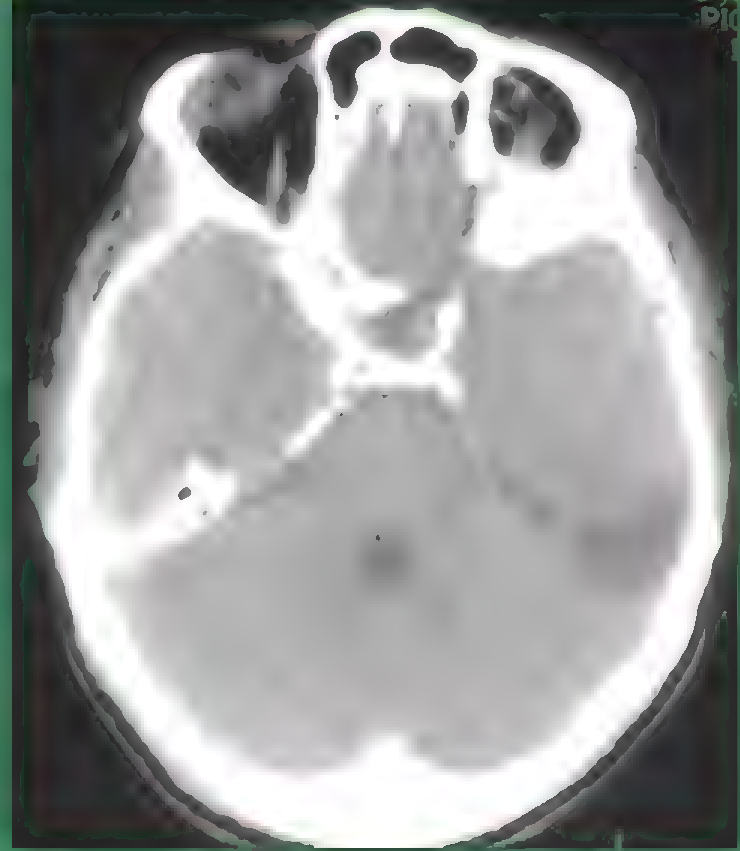
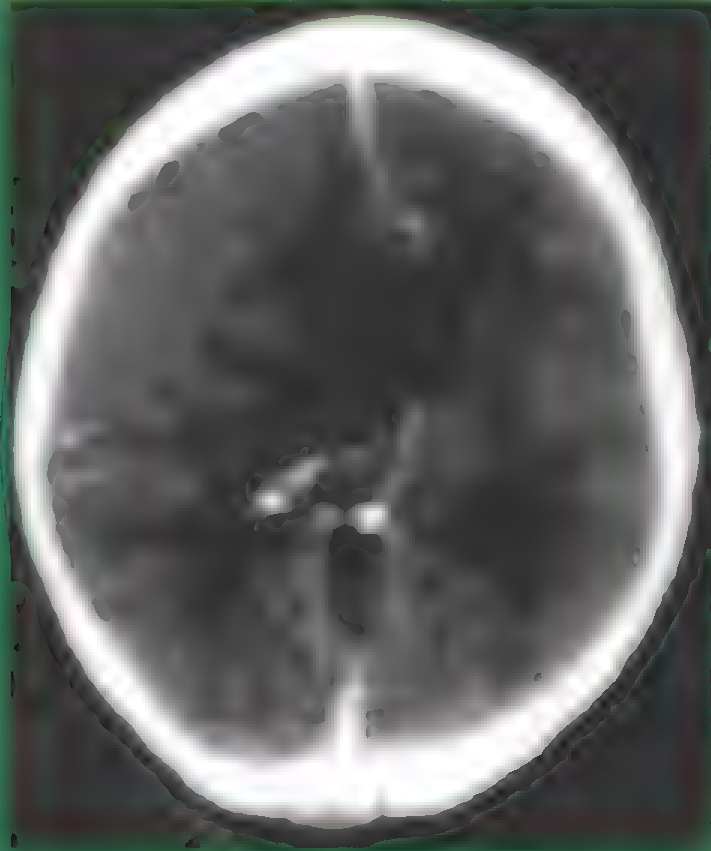
- DIFERITE FORME DE SINCOPE VAGALE POSTTRAUMATICE ASOCIATE CU CEFALEE (MAI ALEŞ LA COPII), BRADICARDIE, VARSATURI ŞI SOMOLENTA, ÎN AFARA UNOR LEZIUNI INTRACEREBRALE (CT NEGATIV REPETAT)

EVALUAREA RADIOLOGICA

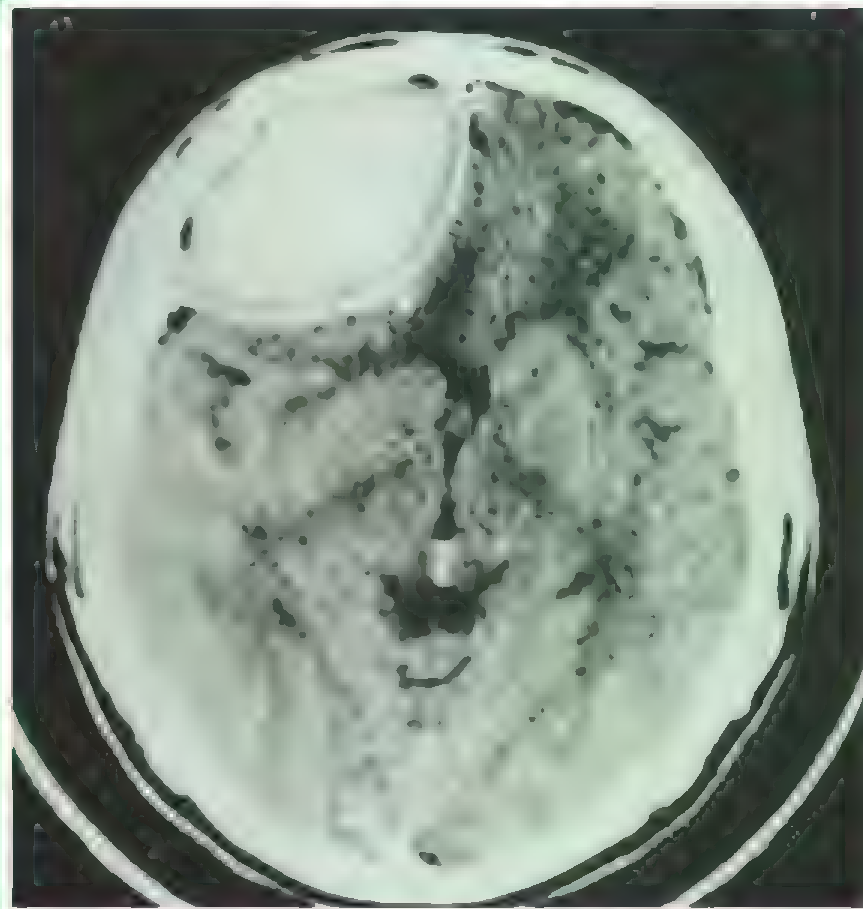
- **RADIOGRAFIA CRANIANA:** FRACTURĂ CRANIANĂ LIPSESTE ÎN 40% DIN CAZURI, PACIENTII AVÂND DE OBICEI VÂRSTE SUB 30 DE ANI
- **EXAMINAREA CT:**
  - LENTILA BICÔNVEXA HIPERDENSĂ ÎN 40% DIN CAZURI
  - LENTILA CONVEXĂ LA EXTERIOR ȘI PLANĂ SPRE CREIER - 10% DIN CAZURI
  - ASPECT NEREGULAT CARE SE PLIAZĂ CALVARIEI PE ZONE ÎNGUSTE, CU EFECT DE MASĂ, ASEMĂNĂTOR HSD, ÎN 50% DIN CAZURI
  - RĂR POATE AVEA ASPECT IZODENS ȘI NECESITĂ ADMINISTRAREA DE CONTRAST (DURA MATER VĂ PRINDE CONTRASTUL!)

HED IZODENSE

HED CRONIC FRONTAL (CT CU CONTRAST)

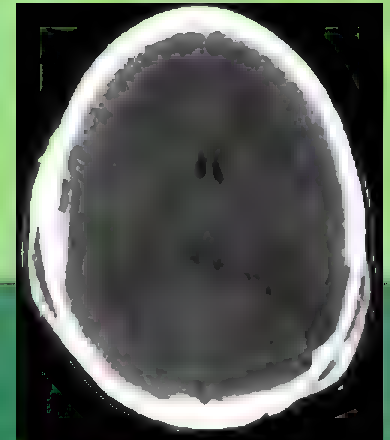

MORTALITATEA

- ÎNTR-UN 20 SI 55%
- ÎN CONDITIILE DIAGNOSTICULUI SI TRATAMENTULUI PRECOCE ÎN PRIMELE ORE MORTALITATEA ESTE DE 5-12%
- MORTALITATEA ESTE CRESCUTA LA CAZURILE CARE EVOLUEAZA PĂRĂ INTERVAL LIBER
- SEMNELE PRECOCE DE DECEREBRARE, SAU STOPUL RESPIRATOR CAUZAT DE ANGAJAREA UNCALA SUNT FACTORI DE PROGNOSTIC FOARTE SEVER
- LA PĂCIENTII VĂRSTNICI CARE ASOCIAZA ARTERIOSCLEROZA, MORTALITATEA CRESTE LA 25-50%

TRATAMENT

❖ TRATAMENT MEDICAL: HED MICI

- SUB 1 CM GROSIME,
- SITUATE SUPRATENTORIAL (CELE DE FOȘA POSTERIOARĂ SE OPEREAZĂ)
- FĂRĂ SEMNE NEUROLOGICE
- FĂRĂ SEMNE DE PROGRESIE A SÂNGERĂRII
- ÎN UNELE CAZURI HED POATE SUFERI O CREȘTERE BRUSCĂ DE VOLUM ÎN ZILE 5-16 DE EVOLUȚIE ȘI POATE NECESITA O CRANIOTOMIE DE URGENTĂ

❖ CEL MAI ADESEĂ HED SUNT AFECȚIUNI CU INDICAȚIE NEUROCHIRURGICALĂ

INTERVENTIA NEUROCHIRURGICALA

- SE EFECTUEAZA IN SALA DE OPERATIE CU EXCEPTIA PACIENTILOR CARE SUFERA SD. DE ANGAJARE LA CAMERA DE GARDA (...GAURA DE TREPAN DIN LIFT!....)
- **INDICATII:**
  - HED SIMPTOMATIC
  - HED ASIMPTOMATIC CU GROSIME PESTE 1 CM
  - HED LA COPH-PRAGUL DE TOLERANTA LA SANGERARE ESTE FOARTE SCAZUT

OBIECTIVE

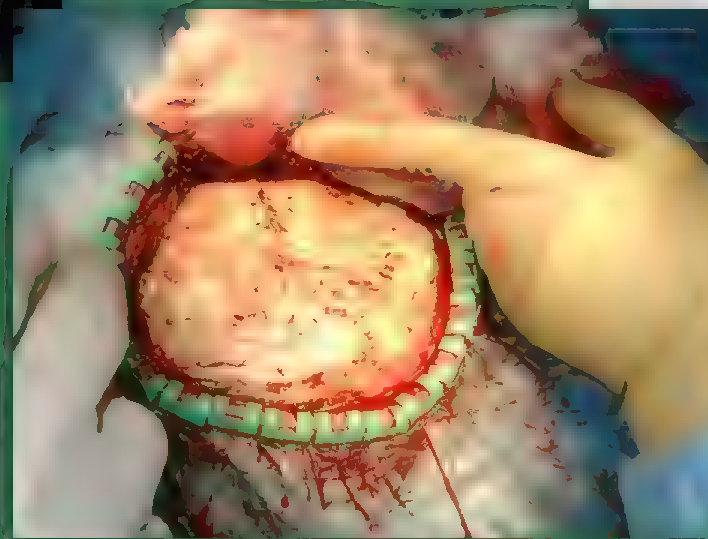
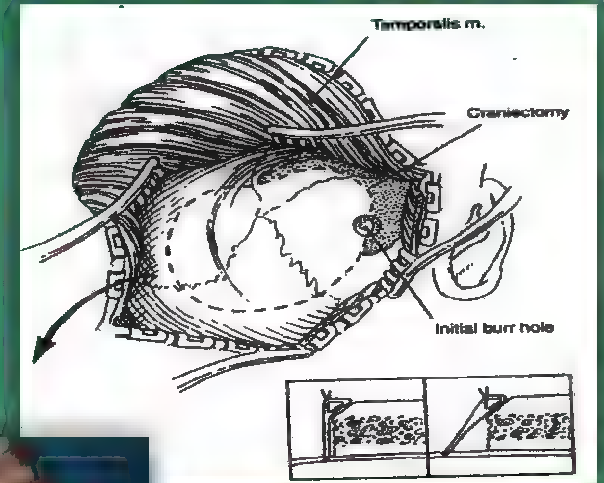
- ❖ **INDEPARTAREA CHEAGURILOR**, SCADEREA PIC, SI ELIMINAREA EFECTULUI DE MASA
- ❖ **HEMOSTAZA**: COAGULAREA SURSELOR DE SANGERARE-ARTERE, VENE, APLICAREA DE CEARA PE SURSELE INTRADIPLOICE DE SANGERARE
- ❖ **PREVENIREA REACUMULARILOR SANGUINE** PRIN SUSPENDAREA ADECVATA A DUREI MATER

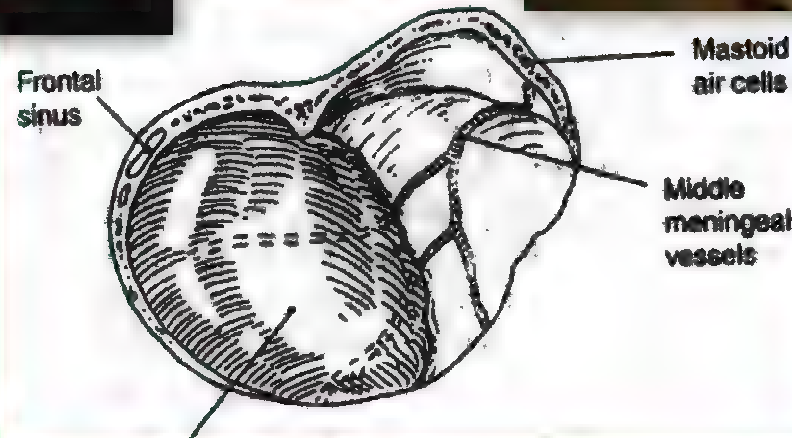
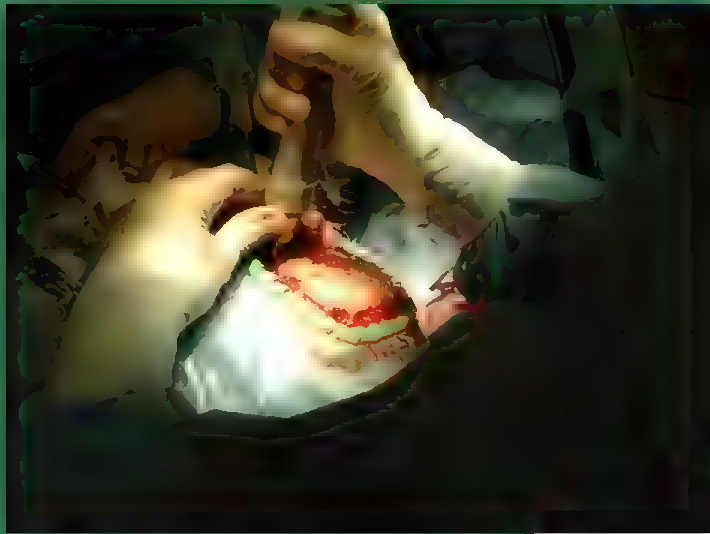
CRANIOTOMIA PENTRU HEMATOM EXTRADURAL-INCIZIA LA SCALP

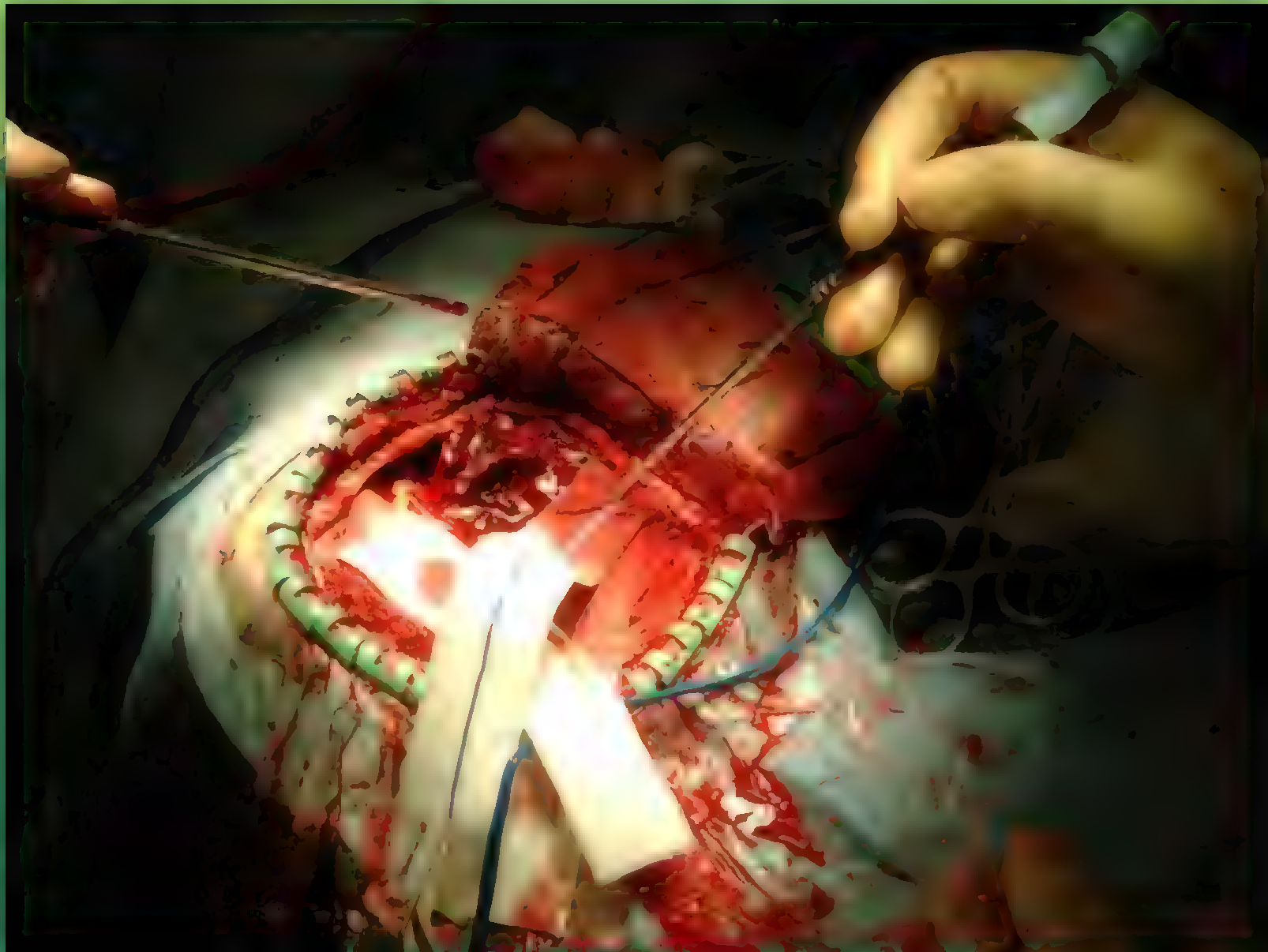
CRANIOTOMIA PENTRU HEMATOM EXTRADURAL-VOLETUL SI DISECTIA MUSCHIULUI TEMPORAL

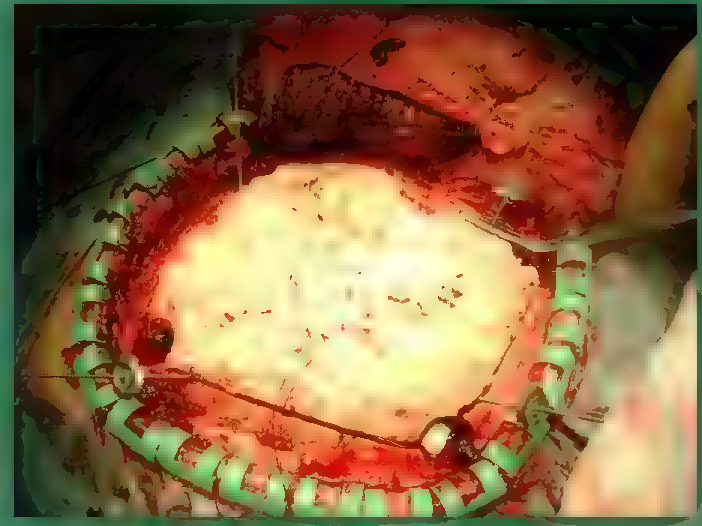
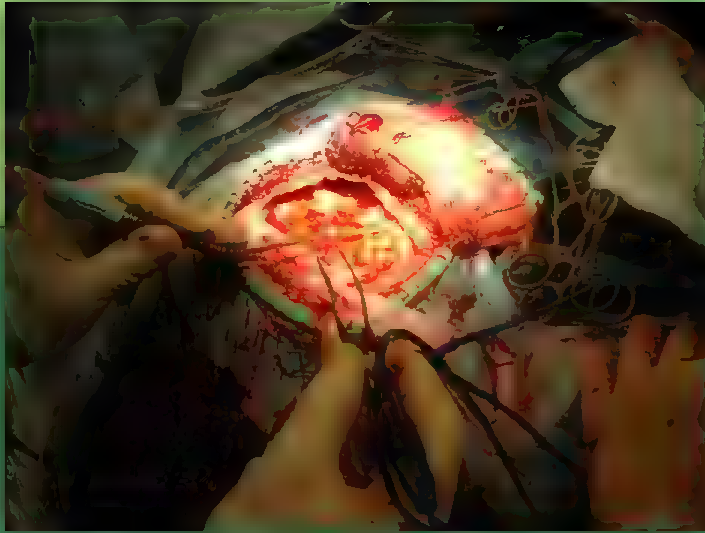

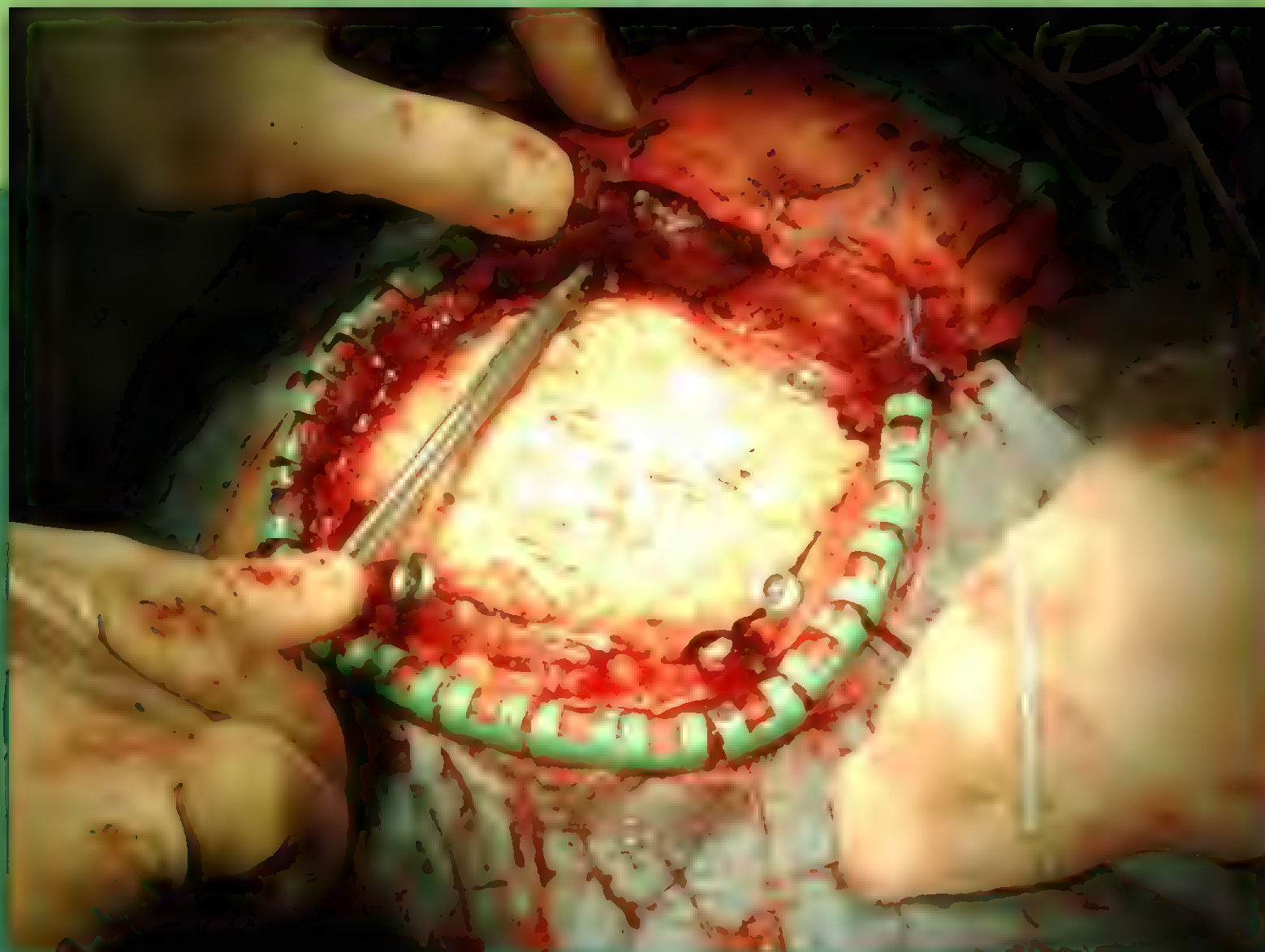
CRANIOTOMIA PENTRU HEMATOM EXTRADURAL-EVACUAREA HEMATOMULUI

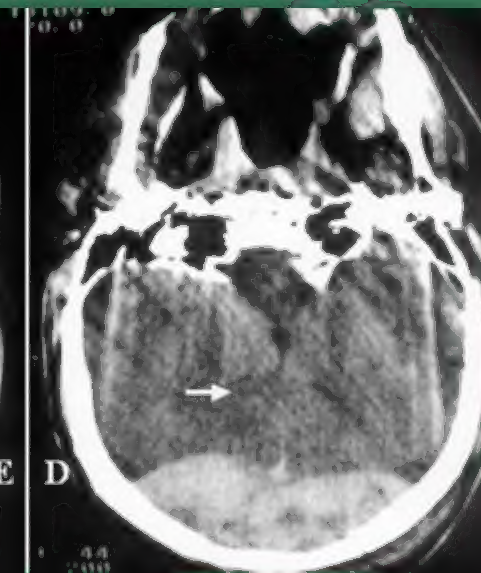
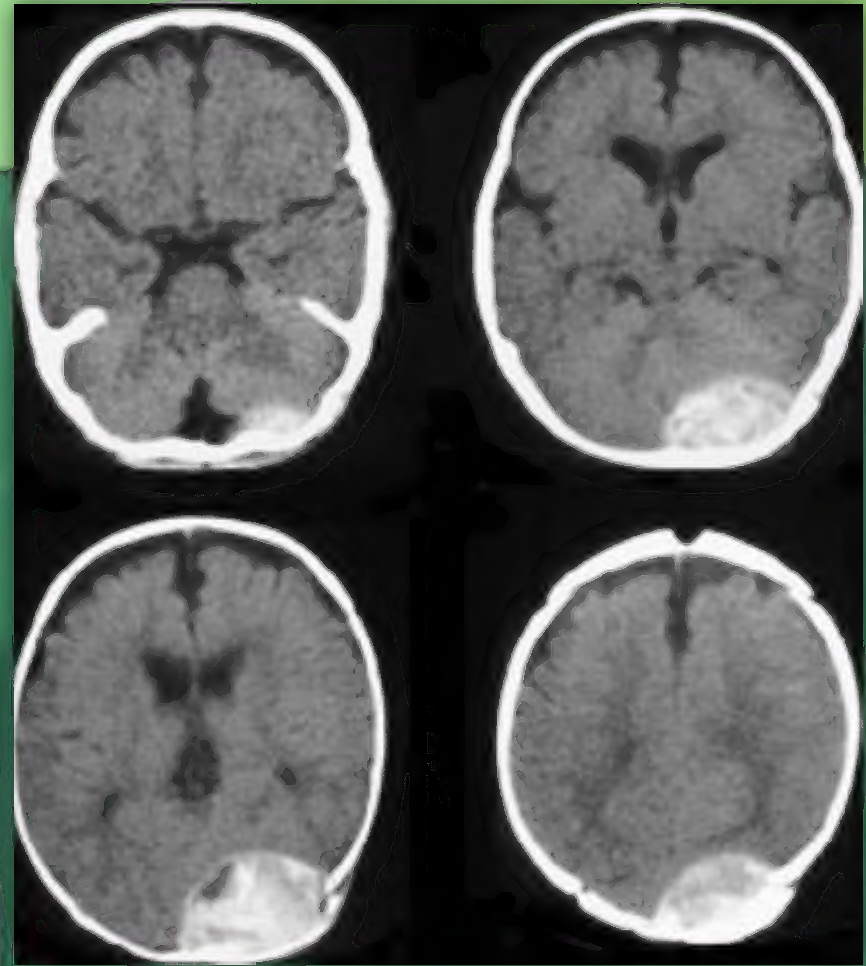
HED TARDIVE

- **5-10% DIN HED NU SAU DE ROUPE EXCLUDE**
INTERNARE DAR POT APARE LA EXAMINARILE
ULTERIOARE-ABSENTA SIMPTOMELOR DUPA
INTERNARE SAU STAREA NEUROLOGICA BUNA NU
EXCLUD DEZVOLTAREA UNUI HED
- SE ASOCIAZA RAR CU TRAUMATISME MEDH (CGS<12)
- PREZENTA UNEI FRACTURI REPREZINTA SITUATIA
CEA MAI FRECVENTA DE APARITIE A HED TARDIVE
- **RISCU TEORIC DE APARITIE A HED TARDIVE ESTE
DAT DE:**
  - SCADEREA PIC PRIN DIURETICI OSMOTICE
  - EVACUAREA UNOR LEZIUNI CONTRALATERALE (SCADE
PRESIUNEA DE TAMPONADA)-HED APAR IN 24 DE ORE DUPA
OPERATIE
  - CORECTAREA RAPIDA A SOCULUI
  - PREZENTA COAGULOPATIILOR

HED DE FOSA POSTERIOARA

- REPREZINTA **5% DIN TOTALITATEA HED**
- APAR CEL **MAI FRECVENT IN PRIMLE 2 DECADE** DE VIATA
- 84% SUNT ASOCIATE UNOR FRACTURI DE SCUAMA OCCIPITALA
- NUMAI 3% DIN COPII CU FRACTURI OCCIPITALE DEZVOLTA HED
- **SURSA CEA MAI FRECVENTA DE SANGERARE ESTE REPREZENTATA DE DILACERAREA SINUSURILOR DURALE**
- **CLINIC: SEMNELE CEREBELOASE SUNT DISCRETE SAU ABSENTE**
- ***SE RECOMNDA EVACUAREA CHIRURGICALA A LEZIUNILOR SIMPTOMATICE***
- **MORTALITATEA ATINGE 26% SI CRESTE ATUNCI CAND PACIENTUL MAI ARE SI ALTE LEZIUNI INTRACRANIENE**

CONCLUZII

- *HEMATOMUL EPIDURAL ESTE CONSIDERAT A FI O URGENTA MAXIMA NEUROCHIRURGICALA*
- *PROGNOSTICUL DEPINDE IN MARE MASURA DE:*
  - VARSTA PACIENTULUI SI AFECTIUNILE ASOCIATE
  - TIMPUL SCURS DE LA INSTALAREA COMEI PANA LA DECOMPRESIUNE CARE TREBUIE SA FIE **SUB 6 ORE**
  - PREZENTA LEZIUNILOR TRAUMATICE ASOCIATE, IN CAZUL POLITRAUMATISMELOR

**MULTUMESC
PENTRU ATENTIE!**